

Szentandrás, Gyoma, végül Szarvas voltak pályájának állomásai.

Szabó Juli karcagi. Ő is a szarvasi iskolát dicséri: tartást adott az embernek, mondja. Miután végzett, Kunmadarasra került. 20 évig tanított itt, majd 28-at Karcagon.

Szántó Éva egy évet járt gimnáziumba Békéscsabán, különbözeti vizsgával Szarvason végezte el a tanítónőképzőt. Két évet tanított Dobozon, majd visszament Békéscsabára: a jaminai iskolában tanított 40 éven át.

Szűcs Ilona körösladányi. Most vallotta be, hogy kezdetben sokat sírdogált a takaró alatt, de aztán segítettek a beilleszkedésben az idősebb ladányiak, na meg a sport. Atlétikában ért el sikereket. A szigorú kollégium számára nem jelentett bezártságot. Körösladány, Békéscsaba, majd néhány „pótév” Csemőn – 48 év a tanítói pályán. Most halt meg váratlanul a férje. Friss a seb. Magára maradt a faluban.

Szabó Katalin Mezőtúrról jött a szarvasi iskolába, de nem ment tanítónak. Felvették a főiskolára, biológia-földrajz-testnevelés szakos tanári oklevelet szerzett. A szüleitől kapta ezt a lehetőséget, miután öt testvérét is taníttatták. 1964-től dolgozott a szarvasi Vajda Péter Gimnáziumban, ez volt az egyetlen munkahelye. Közben levelezőn elvégezte a Testnevelési Főiskolát. 2000 óta nyugdíjas.

A beszámolókat követ ő kötetlen beszélgetésben – nagy nevetések közepette – felelevenítették a mai fiatalok számára ma már hihetetlennek tűnő iskolai-kollégiumi rendet.

Akit felvettek az intézetbe – ez nagy dicsőség volt – csak egyenruhát viselhetett. Reggel hatkor keltek, naponta 5-6 órájuk volt. Délután és este „szilencium”, azaz csendes tanulás. Szombaton is folyt a tanítás. Reggel hattól lefekvésig (10-kor takarodó!) szigorú napirend szerint éltek, az utacím csak csoportban, felügyelettel közle-

kedhettek. Moziba, rendezvényekre is így jártak. A gazdászok báljaira csak a kiválasztottak mehettek el.

Az ágynemű egy részét maguk hozták – nagy batyukkal a hátukon. Hetente egyszer, szombaton volt meleg víz, a hét folyamán hideg vízben mosakodtak vagy tusoltak. Az étkezőkben a naposok szolgáltak fel, az asztalnál csak meghatározott sorrendben szedhettek az ételből; rotációs rendszerben ültek mindennap egygel arrébb, hogy a hét során mindenki azonos pozícióba kerüljön. A kollégisták csak a nagy ünnepeken és a tanítási szünetekben utazhattak haza.

Felidéztek az egykori tanárok neveit is: *Gajdár László és Pribelszky Zsuzsa* osztályfőnökök, *Kunos Andrásné, Lipták Mihály, Palov József, Megyeri György, Cs. Pataj Mihály, Szakács György, Vajda Aurél* – ők mindannyian vagy az egykori Szarvasi Felsőfokú Óvónőképzőben vagy különböző főiskolákon folytatták pályájukat. Ez is jelzi, milyen színvonalú oktatás

folyt az egykori Szarvasi Tanítónőképzőben. Sokat kaptak a gyakorló iskola tanítóitól: *Jankó Istvánnétól, Marsalkó Jenőtől, Palov Józsefnétől, Regős Emiliától és Reményi Istvántól.*

Természetesen a család is fontos szerepet töltött be életükben. Érdekes módon nem a gyerekekről, hanem az unokákról beszéltek többit. Volt aki az egyetlen unokájának örült, ketten öt unokával büszkélkedtek.

A hűség, a felnevelő intézmény, a tanítás, a tanítványok sokasága, az otthon, a család – ezek jelentették az értéket pályájuk során. Ezeket adták tovább, ezeket őrzik magukban az utolsó, immár ősz hajjú „kistanító” nénik.

A beszélgetés zárásaként emléktáblát helyeztek el a Tessedik Múzeum, az egykori iskola folyosóján, és – tanáraik emlékére – megkoszorúzták a későbbi múzeumalapító-igazgató, dr. Palov József emléktábláját.

Kutas Ferenc

A Szarvasi Tanítónőképző utolsó (harmadik) osztálya és tanári kara 1959-ben. Tanárok: (ülő sor, balról): Reményi István, Tóth Kása Gyula, Gázsó György, Regős Imre, Regős Emlia, Kunos Andrásné, Szakács György, Pribelszki Zsuzsa, Fodor József igazgató, Dr. Pándi Kornélné, Jankó Istvánné, Palov Józsefné, Palov József, Bagi Róza, Garai László, Megyeri György,

Lipták Mihály; a 2. sor két szélén állnak: Mashalkó Jenő, ill. Cs. Pataj Mihály